

Historická píseň o svaté Genovéře.

Šumavský historik a vlastivědec Karl Hofer

Na obecné škole v Dolních Chrástanech vyučoval celkem jedenáct let, od roku 1888 do léta 1899. Přišel sem z kantorského místa v Knížecích Pláních, od té skoro věčně zasněžené česko-bavorské hranice. V dolnochráštánské školní kronice, kterou dnes opatrují v prachatickém okresním archivu, se dochovala celá řada jeho zápisů. Pan učitel v památné knize také zaznamenal uvedení staré lidové divadelní hry o Jenovéře, kterou nacvičil se svou paní a školními dětmi.

Je to příběh jedné ženy, vyhnané manželem z domova pro podezření z nevěry. Nechal ji i s novorozenětem zavléci do hlubokého lesa, kde měla být usmrcena. Voják, který ji měl zavraždit, rozkaz nesplnil. Jako důkaz o hrůzném činu ale přinesl svému pánu jazyk zabitého psa. Jenovéfa se synáčkem pak přespávala v pusté jeskyni. Živili se kořínky a mlékem krotké laně. Po šesti letech utrpení je manžel oba znovu našel, když náhodou lovil v okolí. Padli si do náruče, uvěřil v její nevinu.

Celá tahle historie má své staleté kořeny v dalekém Brabantsku. Jako oblíbená lidová povídka prošla celou barokní Evropou, hlavně jako kramářská píseň v mnoha obměnách. Na obrázku je titulní stránka, provedená dřevorytem také v jednom z několika českých vydání. Jako divadelní kus patřila Jenovéfa mezi tzv. „tříkrálové hry“, provozované po našem vnitrozemí i na Šumavě vždy mezi třetím a šestým lednem.

Ještě před první světovou válkou se pan učitel Hofer s rodinou přestěhoval do Libínského Sedla (tehdy jmenovaného Fefry, Pfefferschlag), kde se stal ředitelem místní školy. Málokdo dnes ví, že byl rodákem až ze vzdáleného tyrolského Innsbrucku (*18. 8. 1862). Při své profesi se věnoval také vlastivědné práci, jak už to tenkrát bývalo u učitelů pravidlem. Zkoumal historii místních pojmenování, zabýval se i původem šumavských příjmení, miloval vše, co souviselo s národopisem.

Dvě pěkné ukázky z jeho nevelkého díla nedávno přeložil a českým čtenářům tak zpřístupnil Mgr. Jan Mareš z budějovické vědecké knihovny, jako součást své antologie šumavských tvůrců, kterou najdete na internetu. Přidal k nim také Hoferův životopisný medailonek i foto dolnochráštánské školičky. Autor tu mj. připomíná, že pan řídící Karl Hofer umřel přesně v den svých 69. narozenin – bylo to 18. srpna 1931. Pohřben je v Libínském Sedle a na jeho náhrobku je dole napsáno: *Jesus, Maria und Josef, Euch schenke ich mein Herz und meine Seele* (Ježíši, Maria a Josefe, vám dávám své srdce a svou duši). Možná už nebude zapomenuto, že kousek svého srdce i duše kdysi věnoval také jedné dolejší i hořejší chráštánské generaci.

M. Trnka

Prameny:

-Jan Mareš, Kohoutí Kříž - Šumavské ozvěny. Jihočeská věd. knihovna České Budějovice 2001 - 2004

<http://platon.cbvk.cz/kniha/>

-Eduard Eisenmeier, Böhmerwald-Bibliographie. Veröffentlichungen bis 1900. München 1977

(se soupisem vlastivědných prací Karla Hofera na stránce 129)

-Fotografie školy z archivu Jana Mareše, dřevoryt z archivu Rodopisné revue